

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/21-01/15
URBROJ: 613-01-03-2-22-11
Zagreb, 28. travnja 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatski zavod za
mirovinsko
osiguranje
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ZAVODU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje plana	7
	Financijski izvještaji	8
	Projekti financirani u 2020.	20
	Javna nabava	23
III.	REVIZIJA ZA 2020.	24
	Ciljevi i područja revizije	24
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	24
	Metode i postupci revizije	25
	Nalaz za 2020.	26
	Provedba naloga i preporuka	33

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: Zavod) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Zavoda sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2020. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Zavoda za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Zavoda za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na točku 2. Nalaza, Potraživanja, u kojoj su opisane činjenice u vezi s potraživanjima od Centra za restrukturiranje i prodaju (pravnog sljednika Agencije za upravljanje državnom imovinom, odnosno Hrvatskog fonda za privatizaciju), potraživanjima od države iz prijašnjih godina te potraživanjima od povezanog društva Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja.

Obveze Zavoda

Zavod je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ZAVODU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Zavod je javna ustanova osnovana na temelju odredaba Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18, 115/18, 102/19 i 84/21, dalje u tekstu: Zakon) radi ostvarivanja prava radnika, poljoprivrednika, obrtnika i drugih osiguranih osoba iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti. Sjedište Zavoda je Antuna Mihanovića 3, Zagreb.

Djelatnost Zavoda je provedba obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti utvrđenog Zakonom, postupka za ostvarivanje prava doplatka za djecu, utvrđenog Zakonom o doplatku za djecu (Narodne novine 94/01, 138/06, 107/07, 37/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18) te postupka za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, utvrđenog Zakonom o nacionalnoj naknadi za starije osobe (Narodne novine 62/20). Zavod obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem prava radnika, poljoprivrednika, obrtnika i drugih osiguranih osoba iz mirovinskog osiguranja, ostvarivanjem prava na doplatak za djecu i ostvarivanjem prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, osiguranje zakonitosti ostvarivanja prava i pružanje stručne pomoći osiguranim osobama pri ostvarivanju prava, vođenje upravnog postupka u vezi s ostvarivanjem prava i obveza iz mirovinskog osiguranja, ostvarivanjem prava na doplatak za djecu i ostvarivanjem prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, provedbu uredbi Europske unije (dalje u tekstu: EU) o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, vođenje evidencije o osiguranicima, obveznicima doprinosa i drugih davanja, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja, korisnicima prava na doplatak za djecu i osiguravanje tajnosti podataka unesenih u evidenciju Zavoda u skladu sa Zakonom i općim aktom i korisnicima prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, poslove statističkih istraživanja u skladu sa zakonom, provjeravanje poslovnih knjiga, financijske dokumentacije i drugih evidencija obveznika doprinosa radi kontrole podataka koji služe za ostvarivanje prava, upravljanje i poslovanje prikupljenim sredstvima za namjene utvrđene Zakonom i ulaganje sredstava radi smanjenja obveza uplatitelja doprinosa i drugih davanja ili za povećanje primanja korisnika iz mirovinskog osiguranja, donošenje općih akata za provedbu mirovinskog osiguranja i drugih općih akata, provedbu politike razvoja i unaprjeđenja mirovinskog sustava, izdavanje stručno-informativnih publikacija o djelatnosti Zavoda, druge poslove u vezi s provedbom mirovinskog osiguranja, provedbom postupka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu i provedbom postupka za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe te poslove u vezi s ostvarivanjem prava na pristup informacijama i ostale poslove utvrđene Zakonom.

Zavod je pravna osoba s pravima, obvezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom te Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Zavod najmanje jednom godišnje o svom radu i poslovanju izvješćuje Hrvatski sabor, osiguranike i korisnike prava iz mirovinskog osiguranja te ministarstvo nadležno za mirovinski sustav.

Ustrojstvene jedinice Zavoda su Središnja služba, pet područnih službi, 14 područnih ureda i 92 ispostave.

Tijela Zavoda su Upravno vijeće, ravnatelj, zamjenik i pomoćnici ravnatelj, Stručno vijeće te predstojnici područnih službi odnosno područnih ureda. Zavodom upravlja Upravno vijeće, koje se sastoji od devet članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske.

Upravno vijeće donosi Statut Zavoda i druge opće akte za provedbu Zakona, opće akte o unutarnjem nadzoru nad obavljenim poslovima iz djelatnosti Zavoda, godišnji financijski plan Zavoda i njegove izmjene te program rada Zavoda, usvaja godišnja izvješća o financijskom poslovanju Zavoda, donosi izvješće o godišnjem radu i poslovanju Zavoda te obavlja druge poslove iz svoje nadležnosti u skladu sa Statuom.

Ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada Zavoda, organizira i vodi rad i poslovanje Zavoda, predstavlja i zastupa Zavod, poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Zavoda te zastupa Zavod u svim postupcima na sudovima, pred državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima.

Zavod u vlasništvu ima tri pravne osobe – društvo Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. (dalje u tekstu: HMO), Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (dalje u tekstu: HMID) i Hrvatsko mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. (dalje u tekstu: HRMOD).

Društvo HMO osnovano je 1992., a registrirano je za poslove savjetovanja u vezi s poslovanjem i upravljanjem, upravljanje holding društvima i ostalo financijsko posredovanje. U okviru registrirane djelatnosti, društvo HMO obavlja poslove vezane za gospodarenje i upravljanje dionicama i poslovnim udjelima koja čine portfelj Republike Hrvatske, čiji je imatelj Zavod. Sve poslove društvo HMO obavlja u svoje ime, a za račun Zavoda, na temelju Ugovora o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju (iz ožujka 2006.) i dodacima navedenog Ugovora (iz siječnja 2009. i srpnja 2012.). Ugovoreno je da društvu HMO pripada mjesečna naknada za stvarne troškove poslovanja. Na temelju odredaba Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18), poslove upravljanja dionicama i udjelima u vlasništvu Zavoda obavlja Centar za restrukturiranje i prodaju (dalje u tekstu: CERP).

Društvima iz portfelja Zavoda koja su od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku tijekom 2020. upravljalo je Ministarstvo državne imovine na temelju odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 104/16). Od 23. srpnja 2020., kada je na snagu stupio Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20), kojim se Ministarstvo državne imovine spojilo s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja, društvima iz portfelja Zavoda koja su od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku upravlja Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Prema podacima iz financijskih izvještaja društva HMO za 2020. ostvareni prihodi i rashodi su jednaki i iznose 729.817,00 kn. U okviru rashoda vrijednosno su značajniji troškovi usluga u iznosu od 323.018,00 kn i troškovi osoblja u iznosu od 322.668,00 kn. Vrijednost imovine, odnosno kapitala i obveza, koncem 2020. iskazana je u iznosu od 116.246.750,00 kn. Imovina se odnosi na oročena sredstva u poslovnoj banci u iznosu od 40.500.000,00 kn, potraživanja u iznosu od 75.350.182,00 kn, novac u banci i blagajni u iznosu od 193.801,00 kn, ulaganja u vrijednosne papire u iznosu od 141.804,00 kn i drugu imovinu u iznosu od 60.963,00 kn. U okviru potraživanja iskazana su teško naplativa potraživanja (sporna i rizična potraživanja po zaključenim ugovorima o cesiji, zamjeni i prodaji dionica te naknadi štete) u iznosu od 50.847.177,00 kn koja čine 67,5 % ukupnih potraživanja te utužena potraživanja od kupaca za prodane dionice i udjele u iznosu od 24.381.543,00 kn koja čine 32,4 % ukupnih potraživanja. Obveze su iskazane u iznosu od 116.226.750,00 kn, a kapital u iznosu od 20.000,00 kn. Od navedenih obveza, na obveze prema Zavodu odnosi se 59.960.511,00 kn, a na obveze prema odštetnim zahtjevima i temeljem sudskih presuda odnosi se 56.228.115,00 kn. U okviru izvanbilančnih zapisa, koji koncem 2020. iznose 2.873.958.254,00 kn, iskazana je vrijednost dionica i udjela iz portfelja Zavoda (35 društava) u iznosu od 1.489.250.253,00 kn.

Prema Bilješkama uz financijske izvještaje, društvo HMO prati i evidentira promjene koje nastanu u portfelju Zavoda i obavlja godišnja usklađenja stanja s CERP-om. U odnosu na prethodnu godinu vrijednost ukupnog portfelja Zavoda smanjena je za 104.514.640,00 kn.

Društvo HMID osnovano je u srpnju 1997. radi osnivanja i upravljanja investicijskim fondom u koji je prenesen dio portfelja Zavoda kako bi se osiguralo aktivno upravljanje portfeljem Zavoda. Društvo HMID obavlja djelatnost od ožujka 1998., a temeljni kapital društva, upisan u Trgovačkom sudu u Zagrebu i evidentiran u poslovnim knjigama Zavoda, iznosi 5.000.000,00 kn. HMID upravlja s dva alternativna investicijska fonda: Kapitalni fond d.d., zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom i HMID PLUS otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom. Nadzor nad radom HMID-a i navedenih alternativnih investicijskih fondova obavlja Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA). Osnovni prihod društva je naknada za upravljanje investicijskim fondom koja iznosi 2,0 % godišnje od ukupne imovine alternativnog investicijskog fonda umanjene za financijske obveze fonda temeljem ulaganja u financijske instrumente.

Društvo HRMOD osnovano je u ožujku 2020. radi isplate mirovina u okviru obveznog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana obveznog mirovinskog fonda (drugi obvezni stup), isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda (treći dobrovoljni stup) te izravnih jednokratnih uplata na račun društva. Temeljni kapital društva iznosi 23.100.000,00 kn i podijeljen je na 231 000 redovnih dionica na ime oznake HMOD-R-A, nominalne vrijednosti od 100,00 kn. Poslovanje društva uređeno je Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima (Narodne novine 22/14, 29/18 i 115/18), a s radom je započelo početkom 2021.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Zavodu određena su radna mjesta, okvirni broj službenika i namještenika na pojedinim radnim mjestima, s opisom njihovih osnovnih poslova i zadataka te stručnih uvjeta za rad, vrijednosti koeficijenta složenosti poslova radnih mjesta i druga pitanja značajna za obavljanje poslova u Zavodu, koja nisu uređena Pravilnikom o radu. Navedenim Pravilnikom predviđeno je 3 229 zaposlenika (okvirni broj radnih mjesta).

Početkom 2020. Zavod je imao 2 741 zaposlenika, a koncem 2020. imao je 2 680 zaposlenika. Zakonski predstavnik Zavoda od 7. studenoga 2019. je ravnatelj Ivan Serdar.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Zavod ima šest sektora i sedam samostalnih ureda. U ustrojstvenim jedinicama uspostavljene su prethodne i naknadne kontrole poslovnih procesa koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere i aktivnosti, kako bi se u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva smanjili rizici na prihvatljivu razinu.

Zavod je sastavio Registar rizika. Unutarnji akti, kojima se detaljnije uređuju ključni procesi na način da se razrađuju postupci, utvrđuju sudionici, njihove ovlasti i odgovornosti te razrađuju kontrolne aktivnosti, objavljeni su u elektroničkom obliku unutar aplikacije Akti HZMO i Upute HZMO te su dostupni svim zaposlenicima.

U skladu s odredbom članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, doneseno je niz uputa, procedura i drugih unutarnjih akata, kao što su: Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, Pravilnik o računovodstvu HZMO-a, Pravilnik o popisu imovine i obveza te postupku rashoda, Pravilnik o poslovima kontrole i nadzora u HZMO-u, Pravilnik o postupcima koji se provode radi isplate mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, Postupak pripreme i izrade prijedloga financijskog plana Zavoda i postupci u procesu izvršavanja financijskog plana, Uputa o organizaciji i koordinaciji rada stručne službe Zavoda u vezi s imovinsko-pravnim poslovima, Pravilnik o imovinsko-pravnim tražbinama, Pravilnik o prodaji nekretnina u vlasništvu HZMO-a, Pravilnik o uvjetima i načinu prodaje stanova u HZMO-u, Pravilnik o provedbi jednostavne nabave i Pravila o postupcima pri stvaranju ugovornih obveza i provedbi bagatelne nabave, Pravilnik o informacijskoj sigurnosti u HZMO-u, Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti, Pravilnik o provedbi projekata u HZMO-u, Uputa o načinu rada u uvjetima automatskog evidentiranja potraživanja za povrat nepripadno doznačenih mirovinskih primanja i potraživanja za povrat nepripadno doznačenih ustega te Pravilnik o unutarnjoj reviziji.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti, sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti, kojom čelnik institucije, za razdoblje prethodne proračunske godine u kojem je obnašao dužnost, izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2020. (Obrazac 1b), u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava. Utvrđene nepravilnosti navedene su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u području izvršavanja proračuna/financijskog plana, računovodstva te upravljanja imovinom. Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđene su potrebne aktivnosti, očekivani rokovi otklanjanja nepravilnosti i imenovane su osobe odgovorne za njihovo otklanjanje. Sastavljeno je Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2019. u području izvršavanja proračuna/financijskog plana, računovodstva te upravljanja imovinom. U Izvješću su navedene potrebne aktivnosti, očekivani rokovi i osobe odgovorne za otklanjanje nepravilnosti, realizacija, obrazloženje za nerealizirane/djelomično realizirane aktivnosti te novi očekivani rok otklanjanja nepravilnosti. Prilog Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2020. je i Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2020. Na osnovi obavljenih revizija u 2020. i preporuka unutarnje revizije provedenih u 2020. te neprovedenih preporuka, unutarnja revizija izrazila je mišljenje da sustav unutarnjih kontrola u revidiranim područjima funkcionira na zadovoljavajući način uz određene nedostatke. Donesen je Strateški plan Ureda za unutarnju reviziju Zavoda za razdoblje od 2020. do 2022., Godišnji plan Ureda za unutarnju reviziju Zavoda za 2020. te Izvještaj o poslovima obavljanja unutarnjih revizija i praćenje provedbe preporuka u 2020. Obavljano je sedam revizija, od kojih su dvije revizije prenesene iz 2019., a pet revizija je planirano Godišnjim planom Ureda za unutarnju reviziju za 2020. Za šest revizija sastavljen je revizijski izvještaj, a rad na jednoj reviziji obustavljen je koncem srpnja 2020. zbog nemogućnosti terenskog rada u okolnostima uzrokovanim pandemijom bolesti COVID-19. Zbog navedenog, revizija je prenesena u Godišnji plan za 2021. U 2020. provedeno je 17 preporuka unutarnje revizije od ukupno 54 preporuke dane u revizijskim izvještajima sastavljenim za 2020. i prošlim godinama.

Na mrežnim stranicama Zavoda objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, godišnji plan rada, financijski plan, izvješće o radu i poslovanju, izvješće o financijskom poslovanju i financijski izvještaji, u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15).

Prema odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, donesen je Etički kodeks radnika Zavoda i objavljen na mrežnim stranicama, imenovan je etički povjerenik i zamjenik etičkog povjerenika u Središnjoj službi Zavoda, imenovana je povjerljiva osoba i zamjenik povjerljive osobe za unutarnje prijavljivanje nepravilnosti.

Planiranje i izvršenje plana

Zavod je proračunski korisnik u razdjelu Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcijama za 2021. i 2022. godinu (Narodne novine 117/19), donesenim koncem 2019., planirana su sredstva u iznosu od 44.516.131.364,00 kn. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcija za 2021. i 2022. godinu (Narodne novine 58/20 i 124/20) te preraspodjelama po odlukama ministra financija i odlukama o preraspodjeli sredstava planiranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. (Narodne novine 45/20 i 148/20), financijski plan smanjen je za 479.155.434,00 kn ili 1,1 % te iznosi 44.036.975.930,00 kn. Navedeno smanjenje rezultat je umanjena sredstava u okviru programa Mirovine i mirovinska primanja za 381.422.699,00 kn i programa Materijalno pravna zaštita za 112.495.000,00 kn te povećanja sredstava u okviru programa Podrška sustavu mirovinskog osiguranja za 14.762.265,00 kn.

Sredstva su planirana za provedbu tri programa: Mirovine i mirovinska primanja u iznosu od 42.237.836.930,00 kn ili 95,9 % ukupno planiranih rashoda, Materijalno pravna zaštita u iznosu od 1.287.505.000,00 kn ili 2,9 % i Podrška sustavu mirovinskog osiguranja u iznosu od 511.634.000,00 kn ili 1,2 % ukupno planiranih rashoda.

Za ostvarenje ciljeva utvrđenih navedenim programima, za 2020. planirani su rashodi za 20 aktivnosti, šest tekućih projekata i dva kapitalna projekta. Financiranje navedenih programa planirano je sredstvima doprinosa za mirovinsko osiguranje u iznosu od 22.699.157.508,00 kn, općim приходima i primicima državnog proračuna u iznosu od 21.254.282.492,00 kn, ostalim приходima za posebne namjene u iznosu od 50.981.930,00 kn, приходima od prodaje i zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja u iznosu od 18.350.000,00 kn, sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 4.600.000,00 kn i Europskog socijalnog fonda u iznosu od 4.060.000,00 kn, sredstvima učešća za pomoći u iznosu od 3.834.000,00 kn i vlastitim приходima u iznosu od 1.700.000,00 kn te iz pomoći EU u iznosu od 10.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji planirani rashodi u okviru programa Mirovine i mirovinska primanja u ukupnom iznosu od 40.694.050.000,00 kn odnose se na rashode za mirovine na temelju osiguranja (starosne mirovine) u iznosu od 26.989.250.000,00 kn, mirovine na temelju osiguranja (obiteljske mirovine) u iznosu od 5.252.600.000,00 kn, mirovine hrvatskih branitelja u iznosu od 4.909.700.000,00 kn i mirovine na temelju osiguranja (invalidske mirovine) u iznosu od 3.542.500.000,00 kn. Mirovine na temelju osiguranja u iznosu od 35.784.350.000,00 kn čine 84,7 % rashoda programa Mirovine i mirovinska primanja.

Prema podacima Državne riznice, rashodi su u 2020. izvršeni u iznosu od 44.002.166.689,00 kn, što je 34.809.241,00 kn manje od planiranih rashoda. Vrijednosno značajniji utjecaj na smanjenje rashoda u odnosu na planirane imali su rashodi programa Podrška sustavu mirovinskog osiguranja u iznosu od 31.053.533,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2021. i 2022. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi te rashodi za 2021. u iznosu od 46.017.033.909,00 kn te za 2022. u iznosu od 47.386.059.447,00 kn.

Financijski izvještaji

Zavod je obavezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2020. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te objavljeni na mrežnim stranicama Zavoda.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 43.980.299.625,00 kn, što je 1.174.243.219,00 kn ili 2,7 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od doprinosa	0,00	22.748.953.893,00	-
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	1.559.496,00	5.932.111,00	380,4
3.	Prihodi od imovine	15.131,00	9.507,00	62,8
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	50.322.554,00	6.392.753,00	12,7
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	3.799.036,00	2.844.088,00	74,9
6.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	42.705.648.476,00	21.192.501.308,00	49,6
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	33.607.472,00	23.665.965,00	70,4
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	11.104.241,00	0,00	-
Ukupni prihodi i primici		42.806.056.406,00	43.980.299.625,00	102,7

Prema odredbama članka 151. Zakona, prihodi mirovinskog osiguranja su doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i kapitalizirani doprinosi članova obveznih mirovinskih fondova koji su ostvarili mirovinu isključivo u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, prihodi iz državnog proračuna, vlastiti prihodi te drugi prihodi i primici.

Prihodi od doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje u iznosu od 22.748.953.893,00 kn čine 51,7 % ukupnih prihoda, a odnose se na doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (prvi stup mirovinskog osiguranja) u iznosu od 22.010.245.734,00 kn i doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (drugi stup mirovinskog osiguranja) u iznosu od 738.708.159,00 kn.

Mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti dio je sustava mirovinskog osiguranja u kojem se osiguranicima na načelima uzajamnosti i solidarnosti osiguravaju prava za slučaj starosti, smanjenja radne sposobnosti, djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja, a članovima njihovih obitelji prava u slučaju smrti osiguranika, odnosno korisnika prava. Zakonom o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16 i 106/18) propisana je obveza plaćanja doprinosa za financiranje obveznih osiguranja, vrste i stope za obračun, obveznici obračunavanja i plaćanja te druga pitanja u vezi s poslovima prikupljanja doprinosa.

Za provedbu prvog stupa mirovinskog osiguranja nadležan je Zavod. Poslodavac iz plaće zaposlenika obračunava 15,0 % brutoznosa i uplaćuje na račun državnog proračuna. Osobama koje su u vrijeme uvođenja drugog stupa (2002.) imale više od 50 godina ili ako su imale manje od 50, a više od 40 godina života, a nisu se dobrovoljno uključile u drugi stup, obračunava se doprinos za mirovinsko osiguranje iz brutoplaće u visini od 20,0 %.

Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, kao namjenski doprinos, upotrebljava se isključivo za financiranje mirovina i mirovinskih primanja sadašnjih umirovljenika. U drugi stup poslodavac zaposleniku uplaćuje 5,0 % brutoplaće. Ulaganjem u drugi stup, osiguranici ostvaruju pravo na primos od ulaganja, a njime upravljaju mirovinska društva koja su u privatnom vlasništvu, a pod nadzorom su HANFA-e. U prethodnoj godini prihodi od doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti evidentirani su u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima kao prihod iz državnog proračuna u okviru podskupine računa 671 – Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika u iznosu od 23.917.412.036,00 kn. Od 1. siječnja 2020., na temelju Upute Ministarstva financija od 27. studenoga 2019., prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje evidentiraju se u okviru podskupine računa 622 – Doprinosi za mirovinsko osiguranje. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.168.458.143,00 kn ili 4,9 % zbog usporavanja gospodarskih aktivnosti uslijed pandemije bolesti COVID-19.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna najvećim dijelom ostvareni su iz Europskog fonda za regionalni razvoj za financiranje projekta Energetska obnova poslovne zgrade Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) u Osijeku u iznosu od 4.584.185,00 kn te iz Europskog socijalnog fonda za Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 1.341.444,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 6.392.753,00 kn odnose se na prihode naplaćene od osiguravajućeg društva za naknadu štete od posljedica potresa u iznosu od 6.169.235,00 kn i prihode namijenjene za isplatu preuzetih obveza bivšeg Umirovljeničkog fonda (dalje u tekstu: Fond) u iznosu od 223.518,00 kn. Stupanjem na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu (Narodne novine 127/17), Zavod je preuzeo imovinu, prava i obveze bivšeg Fonda te sudske postupke koji su bili u tijeku.

Navedenim Zakonom, između ostalog, propisano je da sve troškove nastale za račun bivšeg Fonda te troškove koji nakon stupanja na snagu Zakona nastanu u vezi s izvršenjem preostalih obveza proizašlih iz Zakona o provođenju odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. (Narodne novine 105/04 i 19/07) radi obeštećenja korisnika mirovine povodom Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. (Narodne novine 69/98) snosi Zavod.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu od 2.844.088,00 kn odnose se na prihode od zakupa poslovnih prostora u iznosu od 1.643.361,00 kn, prihode od najma stanova u iznosu od 1.182.486,00 kn, prihode od pruženih računovodstvenih usluga u iznosu od 18.000,00 kn te donacije u iznosu od 241,00 kn. Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 21.192.501.308,00 kn čine 48,2 % ukupnih prihoda, a ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 21.189.445.185,00 kn i rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.056.123,00 kn. S obzirom na to da su u prethodnoj godini prihodi od doprinosa bili iskazani kao prihod iz državnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti, novi način evidentiranja u okviru podskupine 622 – Doprinosi za mirovinsko osiguranje utjecao je na činjenicu da su prihodi iz proračuna iskazani manje za 21.513.147.168,00 kn ili 50,4 %.

Prema izvorima financiranja, prihodi iz proračuna odnose se na opće prihode i primitke državnog proračuna u iznosu od 21.189.223.238,00 kn i sredstva učešća za pomoći u iznosu od 3.278.070,00 kn. U državnom proračunu osiguravaju se sredstva za pokrivanje dijela obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovine pod povoljnijim uvjetima i dodatke prema posebnim propisima, a nadoknađen je i nedostatak prihoda od doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje. U odnosu na prethodnu godinu, kada su opći prihodi i primici iznosili 18.787.643.761,00 kn, veći su za 2.401.579.477,00 kn ili 12,8 % jer su doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje ostvareni u manjem iznosu zbog pandemije bolesti COVID-19.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 23.665.965,00 kn odnose se na prihode od prodaje stanova u iznosu od 22.153.965,00 kn i uredskih prostora u iznosu od 1.512.000,00 kn. Odredbom članka 158., stavka 2. Zakona, propisano je da prihode ostvarene od prodaje nekretnina u vlasništvu Zavoda, osim dijela prihoda u visini koja je uređena Zakonom o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92, 69/92, 87/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94, 58/95, 103/95, 11/96, 76/96, 111/96, 11/97, 103/97, 119/97, 68/98, 163/98, 22/99, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02), Zavod može koristiti kao namjenski prihod za kapitalne rashode, odnosno nabavu i održavanje nefinancijske imovine potrebne za poslovanje Zavoda.

U 2020. nisu ostvareni primici od zaduživanja. U prethodnoj godini navedeni prihodi ostvareni su u iznosu od 11.104.241,00 kn, a odnose se na primitke od primljenih kredita od kreditnih institucija izvan javnog sektora po ugovorima o nabavi informatičke i infrastrukturne računalne opreme te osobnih i kombi vozila putem financijskog *leasinga*.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 44.005.135.946,00 kn, što je 1.280.426.360,00 kn ili 3,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	308.827.247,00	325.408.244,00	105,4
2.	Materijalni rashodi	85.387.731,00	99.753.984,00	116,8
3.	Financijski rashodi	24.161.189,00	25.193.133,00	104,3
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	42.254.868.431,00	43.451.034.827,00	102,8
5.	Ostali rashodi	146.598,00	52.815,00	36,0
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	46.728.634,00	49.415.162,00	105,7
7.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	4.589.756,00	54.277.781,00	1 182,6
	Ukupni rashodi i izdaci	42.724.709.586,00	44.005.135.946,00	103,0
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	42.806.056.406,00	43.980.299.625,00	102,7
	Višak prihoda i primitaka	81.346.820,00	0,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	0,00	24.836.321,00	-

Vrijednosno najznačajniji su rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koji su više ostvareni za 1.196.166.396,00 kn ili 2,8 % u odnosu na 2019. te čine 98,7 % ukupnih rashoda i izdataka. Odnose se na mirovine i mirovinska primanja u iznosu od 42.150.323.028,00 kn, naknade za dječji doplatak u iznosu od 1.287.362.148,00 kn, osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika (drugi stup) u iznosu od 9.427.342,00 kn, prijenos mirovinskih prava iz Republike Hrvatske u EU u iznosu od 3.534.268,00 kn (osiguranicima koji se zaposle u instituciji, tijelu, uredu ili agenciji EU-a omogućen je prijenos mirovinskih prava stečenih u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj u sustav mirovinskog osiguranja EU-a) te stipendije i školarine u iznosu od 388.041,00 kn.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja više su ostvareni za 1.252.150.487,00 kn ili 3,1 % u odnosu na 2019. (kada su iznosili 40.898.172.541,00 kn), a u strukturi ukupnih rashoda i izdataka čine 95,8 %. Navedeni rashodi više su ostvareni zbog redovitog usklađivanja mirovina prema odredbama članka 88. Zakona, koje je u 2020. iznosilo 2,12 % (povećanje od 1. siječnja 2020. za 0,7 % i od 1. srpnja 2020. za 1,41 %), prenesenog kumulativnog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2019., primjene novih zakona i drugih propisa koji se odnose na mirovinski sustav. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja prema općim propisima iznose 35.951.223.458,00 kn, a prema posebnim propisima 6.199.099.570,00 kn. Od 1 241 085 korisnika mirovina i mirovinskih primanja koncem 2020., pravo na mirovine prema posebnim propisima ostvarilo je 179 492 korisnika mirovina (hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, službene osobe u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, osobe na poslovima razminiranja, djelatne vojne osobe, pripadnici Hrvatske domovinske vojske, bivši politički zatvorenici, pripadnici bivše JNA, sudionici narodnooslobodilačkog rata, zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda, članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, radnici ugljenokopa Labin i radnici profesionalno izloženi azbestu, pripadnici Hrvatskog vijeća obrane te drugi korisnici). Koncem 2020. u Zavodu je bilo evidentirano 1 241 085 korisnika mirovine, što je 26 manje u odnosu na stanje koncem 2019., kada ih je bilo 1 241 111. Koncem 2020. u evidencijama je bilo 1 536 300 osiguranika mirovinskog osiguranja, što je 8 892 ili 0,6 % manje u odnosu na stanje koncem 2019., kada ih je bilo 1 545 192. Omjer između broja osiguranika i korisnika mirovina te drugih mirovinskih primanja koncem 2020. iznosio je 1,24 : 1 i u odnosu na 2019. je manji, kada je omjer iznosio 1,25 : 1.

U odnosu na prethodna razdoblja, omjer je povoljniji. U 2018. navedeni omjer iznosio je 1,22 : 1, dok je u 2017. iznosio 1,2 : 1, u 2016. navedeni omjer iznosio je 1,17 : 1 te je u 2015. iznosio 1,15 : 1. Zbog nedostavljenog OIB-a, Zavod za prosinac 2020. nije isplatio mirovine za 1 064 korisnika mirovina i mirovinskih primanja, što je utjecalo na smanjenje ukupnog broja korisnika mirovina. Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu za prosinac 2020., umanjena za porez i prirez na porez na dohodak i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.567,00 kn. Navedena prosječna mirovina obuhvaća starosne i prijevremene starosne mirovine, invalidske te obiteljske mirovine. Prosječna starosna mirovina (u koju nisu uključene prijevremene starosne mirovine) ostvarena prema Zakonu za prosinac 2020. iznosi 2.785,00 kn.

U 2020. ostvareni su prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje u iznosu od 22.748.953.893,00 kn, kojima su financirane mirovine i druga mirovinska primanja na temelju priznatih prava u iznosu od 22.281.599.519,00 kn te troškovi administracije Zavoda, troškovi informatizacije i dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 467.354.374,00 kn. Navedeni prihodi nisu dostatni za financiranje rashoda za mirovine i druga mirovinska primanja korisnika. Odredbom članka 156., stavka 4. Zakona, propisano je u slučaju da se planiranim prihodima iz doprinosa ne mogu pokriti planirani rashodi koji se financiraju iz doprinosa, Republika Hrvatska iz državnog proračuna osigurava Zavodu sredstva u iznosu koji nedostaje. Za financiranje rashoda za mirovine i druga mirovinska primanja iz Državne riznice ostvareni su prihodi u iznosu od 42.163.312.845,00 kn, od čega se na doprinose za mirovinsko osiguranje odnosi 22.281.599.518,00 kn, opće prihode državnog proračuna 19.880.596.234,00 kn te prihode za posebne namjene 1.117.093,00 kn.

U sustavu mirovinskog osiguranja, uz mirovinu ostvaruju se i druga prava. Na 31. prosinca 2020. evidentirana su 33 344 korisnika zaštitnog dodatka uz mirovinu, s prosječnim iznosom od 534,00 kn. Također je evidentirano 57 890 korisnika novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja te 4 995 korisnika doplatka za pomoć i njegu, s prosječnim iznosom od 910,00 kn. Rashodi za navedene naknade iskazani su u okviru rashoda za mirovine i mirovinska primanja prema općim propisima.

U 2020. doplatak za djecu koristio je prosječno 143 121 korisnik za prosječno 279 322 djece. Doplatak za djecu iznosio je prosječno 384,00 kn mjesečno po djetetu, a u 2019. iznosio je prosječno 380,00 kn mjesečno po djetetu. Za financiranje rashoda doplatka za djecu u 2020. utrošeno je ukupno 1.287.362.148,00 kn. Navedeni rashodi su smanjeni za 59.518.147,00 kn ili 4,4 % u odnosu na 2019. (kada su iznosili 1.346.880.295,00 kn), zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 6,0 % i prosječnog broja djece koja primaju doplatak za 5,4 %, dok je prosječni iznos doplatka za djecu povećan za 1,1 %. Tijekom 2020. Zavodu je podneseno 458 856 zahtjeva za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2020. u postupku rješavanja bio ukupno 514 991 zahtjev (za ostvarivanje prava iz mirovinskog tuzemnog osiguranja bilo je 167 880 zahtjeva, 135 745 zahtjeva u postupcima rješavanja o pravu na mirovinu primjenom EU uredbi i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te 211 366 zahtjeva o pravima na doplatak za djecu), od kojih je u 2020. riješeno 472 983 ili 91,8 % te je ostalo neriješeno 42 008 zahtjeva.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 325.408.244,00 kn i čine 0,7 % ukupnih rashoda i izdataka Zavoda, a u odnosu na 2019. veći su za 16.580.997,00 kn ili 5,4 %. Na početku 2020. u Zavodu je bio 2 741 zaposlenik, a na koncu je bilo 2 680 zaposlenika, odnosno 61 zaposlenik ili 2,2 % manje nego na početku 2020. Navedeni rashodi odnose se na brutoplaće u iznosu od 270.324.548,00 kn (koje su povećane za 14.390.562,00 kn ili 5,6 % u odnosu na 2019. zbog kumulativnog utjecaja povećanja osnovice za plaće), doprinose na plaće u iznosu od 41.645.536,00 kn (koji su povećani za 1.695.214,00 kn ili 4,2 % u odnosu na 2019.) te ostale rashode za zaposlene u iznosu od 13.438.160,00 kn.

U odnosu na 2019., ostali rashodi povećani su za 495.221,00 kn ili 3,8 % zbog povećanja iznosa regresa za godišnji odmor i nagrade za božićne blagdane za 250,00 kn te povećanja dara djeci za blagdan Svetog Nikole za 100,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 99.753.984,00 kn i veći su za 14.366.253,00 kn ili 16,8 % u odnosu na 2019. Vrijednosno značajniji su rashodi za usluge u iznosu od 73.951.340,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 11.494.054,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 9.373.822,00 kn i ostali nespomenuti rashodi poslovanja u iznosu od 4.933.225,00 kn.

Rashodi za usluge povećani su za 14.661.421,00 kn ili 24,7 % u odnosu na 2019., najvećim dijelom zbog povećanja zakupnina i najamnina za 5.569.472,00 kn ili 39,2 % (licenci s rokom korištenja do jedne godine, zakup informatičke opreme i poslovnog prostora, računalnih programa i prijevoznih sredstava), povećanja računalnih usluga za 4.308.572,00 kn ili 34,8 %, povećanja usluga telefona, pošte i prijevoza za 1.527.809,00 kn ili 13,1 % te povećanja komunalnih usluga (troškova dezinfekcije) za 2.371.852,00 kn ili 60,0 %. Ostali nespomenuti rashodi poslovanja povećani su za 1.557.398,00 kn ili 46,1 % u odnosu na 2019., najvećim dijelom zbog povećanja troškova sudskih postupaka, premija osiguranja, naknada i pristojbi. Naknade troškova zaposlenima smanjene su za 1.918.344,00 kn ili 17,0 % u odnosu na 2019., najvećim dijelom zbog rada od kuće, što je utjecalo na smanjenje rashoda za prijevoz na posao i s posla te rashoda za službena putovanja.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 25.193.133,00 kn, što je 1.031.944,00 kn ili 4,3 % više u odnosu na 2019. Obuhvaćaju kamate na primljeni financijski najam (informatičke i infrastrukturne opreme, osobnih automobila i kombi vozila) u iznosu od 418.310,00 kn i ostale financijske rashode u iznosu od 24.774.823,00 kn. U okviru ostalih financijskih rashoda vrijednosno su značajniji rashodi za bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 20.543.996,00 kn te zatezne kamate u iznosu od 4.225.991,00 kn. Bankarske usluge i usluge platnog prometa plaćaju se prema ugovorenoj naknadi s poslovnom bankom (za provedbu isplate i povrata mirovinskih primanja i doplatka za djecu te ovrha u inozemstvo, banci pripada naknada u visini od 0,075 % na ukupan iznos uplaćenih sredstava u kunama koji Ministarstvo financija – Državna riznica stavi na raspolaganje banci) i s Hrvatskom poštom d.d. (za isplatu mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja u visini od 20,00 kn po mirovinskoj uputnici upućenoj na isplatu). Rashodi za navedene usluge smanjeni su za 2.183.402,00 kn ili 9,6 % u odnosu na 2019. zbog smanjenog broja korisnika koji mirovinu primaju putem pošte. Rashodi za zatezne kamate više su ostvareni za 3.305.426,00 kn ili 359,1 % u odnosu na 2019. Vrijednosno značajnije zatezne kamate plaćene su trgovačkom društvu u iznosu od 3.261.494,00 kn prema sudskoj presudi, korisnicima za mirovine te odvjetnicima i odvjetničkim društvima za parnične troškove u iznosu od 453.674,00 kn prema sudskim presudama.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 49.415.162,00 kn i veći su za 2.686.528,00 kn ili 5,7 % u odnosu na 2019. Najvećim dijelom odnose se na kupovinu zgrade s garažom u Zadru u iznosu od 22.422.964,00 kn, dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 12.920.152,00 kn (vrijednosno je značajnija energetska obnova poslovne zgrade u Osijeku u iznosu od 8.237.342,00 kn te sanacija i adaptacija zgrade u Zagrebu, Tvrtkova 5 u iznosu od 2.043.468,00 kn), nabavu licenci za računalne programe u iznosu od 6.661.242,00 kn te ulaganja u računalne programe u iznosu od 4.588.122,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplata zajmova ostvareni su u iznosu od 54.277.781,00 kn te su 49.688.025,00 kn ili 1 082,6 % više ostvareni u odnosu na 2019.

Odnose se na otplatu glavnice prema tri ugovora o financijskom najmu iz 2018. za nabavu informatičke i infrastrukturne opreme te prema ugovoru o financijskom najmu iz 2019. za nabavu sedam osobnih automobila i jedanaest kombi vozila u ukupnom iznosu od 4.553.061,00 kn. Izvršen je prijenos sredstava u iznosu od 49.724.720,00 kn za osnivanje HRMOD-a, od čega se 23.100.000,00 kn odnosi na uplatu zakonom propisanog najnižeg iznosa temeljnog kapitala mirovinskog osiguravajućeg društva, a preostali iznos koristi se za osnivanje i pokriće troškova poslovanja preddruštva (dioničkog društva) u prvoj godini od osnivanja preddruštva te uplatu u rezerve kapitala radi postizanja i održavanja adekvatnosti kapitala mirovinskog osiguravajućeg društva. Sredstva u navedenom iznosu prenesena su na temelju odluke Upravnog vijeća Zavoda iz lipnja 2019. i izmjena odluke iz listopada 2019., prema kojima će se Zavodu kao udjelničaru isplatiti udjel u dobiti (dio kumulirane zadržane dobiti HMID-a) u iznosu od 50.000.000,00 kn, a koji će se koristiti za osnivanje mirovinskog osiguravajućeg društva.

Koncem 2020. iskazan je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 24.836.321,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iznosio je 130.563.836,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 105.727.515,00 kn. Višak prihoda sastoji se od viška prihoda poslovanja u iznosu od 148.704.335,00 kn, manjka prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 2.166.102,00 kn i manjka primitaka od financijske imovine u iznosu od 40.810.718,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 9.149.048.106,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2020.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	1.631.985.381,00	1.629.431.430,00	99,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	8.375,00	8.375,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	1.569.590.570,00	1.564.498.315,00	99,7
1.3.	Postrojenja i oprema	27.611.482,00	21.467.186,00	77,7
1.4.	Prijevozna sredstva	2.578.534,00	2.176.722,00	84,4
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.477.779,00	12.053.157,00	815,6
1.6.	Druga nefinancijska imovina	30.718.641,00	29.227.675,00	95,1
2.	Financijska imovina	5.842.227.516,00	7.519.616.676,00	128,7
2.1.	Novčana sredstva	1.786.392,00	1.680.571,00	94,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	44.837.027,00	6.829.754,00	15,2
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	2.001.243.808,00	1.928.515.073,00	96,4
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	287.789.084,00	2.013.231.172,00	699,6
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	27.801.441,00	18.874.696,00	67,9
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	3.478.769.764,00	3.550.485.410,00	102,1
	Ukupno imovina	7.474.212.897,00	9.149.048.106,00	122,4
3.	Obveze	3.610.970.696,00	4.140.316.221,00	114,7
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	3.597.128.732,00	4.130.838.445,00	114,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	374.901,00	563.774,00	150,4
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	13.467.063,00	8.914.002,00	66,2
4.	Vlastiti izvori	3.863.242.201,00	5.008.731.885,00	129,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	7.474.212.897,00	9.149.048.106,00	122,4
	Izvanbilančni zapisi	48.121.619.016,00	24.205.256.903,00	50,3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora koncem godine veća je za 1.674.835.209,00 kn ili 22,4 % u odnosu na vrijednost iskazanu početkom godine.

Imovina u iznosu od 9.149.048.106,00 kn odnosi se na financijsku imovinu u iznosu od 7.519.616.676,00 kn i nefinancijsku imovinu u iznosu od 1.629.431.430,00 kn. Na povećanje financijske imovine u iznosu od 1.677.389.160,00 kn ili 28,7 % utjecalo je povećanje potraživanja za prihode poslovanja.

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 1.564.498.315,00 kn odnosi se na vrijednost domova umirovljenika u iznosu od 859.879.821,00 kn, poslovnih zgrada u iznosu od 664.055.983,00 kn, stambenog fonda (stanovi umirovljenika) u iznosu od 27.691.868,00 kn, odmarališta i apartmana u iznosu od 9.280.675,00 kn, stambenog fonda (državnih službenika i namještenika) u iznosu od 1.932.409,00 kn, garaža u iznosu od 1.515.804,00 kn te vrijednost drugih poslovnih građevinskih objekata u iznosu od 141.755,00 kn.

Zavod je vlasnik 30 nekretnina koje koriste javne ustanove, odnosno domovi za starije i nemoćne osobe (dalje u tekstu: domovi) za obavljanje svoje djelatnosti. Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 12. studenoga 2020., zaduženo je Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike da u suradnji sa Zavodom poduzme potrebne aktivnosti i radnje za uređenje zemljišnoknjižnog stanja na nekretninama koje koriste javne ustanove/domovi radi mogućeg prijenosa prava vlasništva na tim nekretninama, bez naknade, na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (osnivače domova). Slijedom navedenog, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavile su 24 zahtjeva Zavodu da se za nekretnine koje koriste izvrši prijenos prava vlasništva sa Zavoda na županije, odnosno Grad Zagreb. U tijeku obavljanja revizije (rujan 2021.), nakon dobivene suglasnosti Upravnog vijeća i Vlade Republike Hrvatske započelo se s pripremama za zaključenje ugovora o prijenosu prava vlasništva na osnivače domova (16 nekretnina na sedam županija i Grad Zagreb).

Vrijednost računala i računalne opreme, uređaja, strojeva, mjernih i kontrolnih instrumenta, opreme za održavanje i zaštitu, uredskog namještaja i opreme, telefona i druge komunikacijske opreme iznosi 21.467.186,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine vrijednost postrojenja i opreme manja je za 6.144.296,00 kn ili 22,3 %, najvećim dijelom zbog godišnjeg ispravka vrijednosti te rashodovanja po obavljenom popisu imovine i obveza.

Nefinancijska imovina u pripremi najvećim dijelom odnosi se na radove na izgradnji dizala i obnovi vanjske ovojnice zajedničke poslovne zgrade Zavoda i HZZO-a u Osijeku u iznosu od 8.644.411,00 kn te radove na sanaciji i adaptaciji sanitarnih čvorova u poslovnoj zgradi u Zagrebu na lokaciji Tvrtkova 5 u iznosu od 2.234.189,00 kn. Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi koncem 2020. veća je za 10.575.378,00 kn ili 715,6 % u odnosu na stanje iskazano početkom 2020. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na radove sanacije i adaptacije zgrada područnih službi/ureda u Osijeku, Zagrebu (Mihanovićeve, Tvrtkova i Trpimirova) i Virovitici.

Druga nefinancijska imovina odnosi se na ulaganja u licence u iznosu od 19.171.914,00 kn, računalne programe u iznosu od 9.018.997,00 kn, plemenite metale i ostale pohranjene vrijednosti u iznosu od 733.878,00 kn, zalihe za obavljanje djelatnosti u iznosu od 302.695,00 kn i sitni inventar u iznosu od 191,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 3.550.485.410,00 kn, potraživanja u iznosu od 2.038.935.622,00 kn, vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici u iznosu od 1.928.515.073,00 kn te novčana sredstva u iznosu od 1.680.571,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu financijska imovina povećana je za 1.677.389.160,00 kn ili 28,7 %. Na navedeno povećanje najvećim dijelom utjecalo je povećanje potraživanja za prihode poslovanja.

U okviru rashoda budućeg razdoblja i nedospjele naplate prihoda iskazani su rashodi za mirovine u iznosu od 3.520.945.168,00 kn i plaću za prosinac 2020. u iznosu od 25.814.312,00 kn te za materijalne rashode u iznosu od 3.725.930,00 kn.

Koncem 2020. iskazana su ukupna potraživanja u iznosu od 5.849.453.678,00 kn, koja nakon obračuna ispravka vrijednosti u iznosu od 3.810.518.056,00 kn iznose 2.038.935.622,00 kn. Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2020., na dospjela potraživanja odnosi se 4.107.903.664,00 kn. Do obavljanja revizije (rujan 2021.) dospjela potraživanja naplaćena su u iznosu od 21.865.179,00 kn.

Potraživanja nakon ispravka vrijednosti iznose 2.038.935.622,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.013.231.172,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (stanova) u iznosu od 18.874.696,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze u iznosu od 6.829.754,00 kn.

U okviru potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.013.231.172,00 kn, iskazana su potraživanja za doprinose u iznosu od 3.748.765.583,00 kn (doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje (prvi stup) u iznosu od 3.726.341.932,00 kn i za doplatak za djecu u iznosu od 22.423.651,00 kn), potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu od 1.851.090.912,00 kn, potraživanja za prihode iz proračuna u iznosu od 137.559.940,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu od 24.187.692,00 kn, potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 5.471.383,00 kn i ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 3.754.204.694,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade odnose se na potraživanja od CERP-a u iznosu od 1.103.861.696,00 kn, potraživanja od države iz prijašnjih godina u iznosu od 376.290.834,00 kn, potraživanja za naknadu štete (od trgovačkih i osiguravajućih društava, društava u stečajju i građana) u iznosu od 161.480.053,00 kn, potraživanja po regresnim zahtjevima za nepripadno isplaćene mirovine i dječji doplatak u iznosu od 126.299.739,00 kn, potraživanja od korisnika i poslovnih banaka za povrat mirovina u iznosu od 38.526.965,00 kn, potraživanja od nositelja osiguranja iz bivše SFRJ nakon postupka ponovnog određivanja proračuna mirovine na temelju dvostranih međunarodnih ugovora u iznosu od 13.241.975,00 kn i potraživanja po utuženim sredstvima za zapošljavanje invalida u iznosu od 10.448.760,00 kn.

U okviru potraživanja od CERP-a evidentirana su potraživanja za više ustupljeni portfelj u razdoblju od 1994. do 2000. zamjenom dionica i udjela između Hrvatskog fonda za privatizaciju i Zavoda u iznosu od 935.047.734,00 kn te za ustupljene i prodane dionice 101 društva prema modelu A u iznosu od 168.813.962,00 kn. Od ukupno iskazanih potraživanja za naknadu štete u iznosu od 161.480.053,00 kn, na potraživanja za naknadu štete od trgovačkih društava odnosi se 83.890.949,00 kn ili 52,0 %. Vrijednosno značajnija potraživanja za naknadu štete od trgovačkih društava odnose se na prijavljene tražbine u stečajnim postupcima u iznosu od 20.882.570,00 kn, potraživanja od osiguravajućih društava u iznosu od 65.397.438,00 kn te od građana u iznosu od 12.191.666,00 kn. Naknada stvarne štete koju Zavod može zahtijevati na temelju odredaba Zakona obuhvaća ukupne svote davanja i troškove koji se isplaćuju iz mirovinskog osiguranja: novčana davanja isplaćena na osnovi priznatog prava na invalidsku mirovinu u punom iznosu sve dok traje isplata invalidske mirovine, bez obzira na to je li osiguranik ispunio uvjete za ostvarivanje prava na prijevremenu ili starosnu mirovinu; novčana davanja isplaćena na osnovi priznatog prava na obiteljsku mirovinu u punom iznosu sve dok traje isplata obiteljske mirovine bez obzira na to bi li umrli osiguranik, da je živ, ispunio uvjete za ostvarivanje prava na prijevremenu ili starosnu mirovinu; novčana davanja na osnovi priznatog prava na naknadu zbog tjelesnog oštećenja; troškove profesionalne rehabilitacije, kao i novčane naknade u vezi s korištenjem tog prava. Prema odredbama članka 162. Zakona, između ostalog, propisano je da Zavod ima pravo na naknadu štete od osobe koja je prouzročila smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, djelomičan ili potpun gubitak radne sposobnosti, tjelesno oštećenje ili smrt osigurane osobe. Za štetu odgovara poslodavac ako je šteta nastala zbog toga što nisu provedene mjere zaštite na radu. Slijedom navedenog, potraživanja za naknadu štete od trgovačkih društava najvećim dijelom odnose se na potraživanja za naknade štete temeljem isplaćene invalidske mirovine priznate na temelju potpunog gubitka radne sposobnosti zbog profesionalne bolesti, odnosno na temelju opće nesposobnosti za rad zbog tjelesnog oštećenja te obiteljske mirovine nakon smrti osiguranika na kojima se temelje davanja Zavoda. Na temelju odredaba članka 164. Zakona, Zavod ima pravo zahtijevati naknadu štete u slučajevima iz članka 161. Zakona izravno od društava za osiguranje kod kojeg su vlasnici, odnosno korisnici motornog vozila osigurani od odgovornosti za štetu.

Ako je šteta nastala uporabom vozila čiji se vlasnik, odnosno korisnik nije osigurao od automobilske odgovornosti, Zavod ima pravo zahtijevati naknadu štete izravno od vlasnika, odnosno korisnika motornog vozila.

Potraživanja po regresnim zahtjevima odnose se na potraživanja za nepripadno isplaćena mirovinska primanja, nakon smrti korisnika mirovine ili promjene koja utječe na pravo, odnosno opseg stečenog prava u iznosu od 117.868.308,00 kn te potraživanja za nepripadno isplaćeni dječji doplatok u iznosu od 8.431.431,00 kn.

Potraživanja od korisnika i poslovnih banaka za povrat mirovina u iznosu od 38.526.965,00 kn evidentirana su u poslovnim knjigama najvećim dijelom na temelju ispostavljenih smrtnih listova ili preuzimanja činjenica o smrti iz OIB servisa. S obzirom na to da je prestalo pravo na isplatu mirovinskih primanja, zahtjevi za povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja dostavljaju se elektroničkim putem poslovnim bankama.

Potraživanja za prihode iz proračuna najvećim dijelom odnose se na potraživanja za prihode od prodaje nekretnina u iznosu od 64.481.215,00 kn, potraživanja za jamčevine u iznosu od 24.285.263,00 kn, potraživanja za namjenska sredstva stambenog fonda u iznosu od 15.538.605,00 kn te za isplatu duga dokupljenih mirovina u iznosu od 9.605.209,00 kn, potraživanja za vlastite prihode u iznosu od 8.836.483,00 kn, potraživanja za namjenska sredstva za mirovine Hrvatskog vijeća obrane u iznosu od 7.505.089,00 kn i potraživanja za prihode Umirovljeničkog fonda u iznosu od 7.304.800,00 kn.

Potraživanja za prihode od imovine u iznosu od 24.187.692,00 kn odnose se na potraživanja od društva HMO u iznosu od 22.298.318,00 kn i potraživanja za obračunane zatezne kamate i kamate za naknadu štete u iznosu od 1.889.374,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja od društva HMO odnose se na potraživanja za prihode od ulaganja u investicijske fondove u iznosu od 20.460.154,00 kn i naplaćenu dividendu u iznosu od 959.440,00 kn.

U okviru potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 5.471.383,00 kn iskazana su potraživanja za prihode od zakupnina u iznosu od 3.302.933,00 kn i najamnina u iznosu od 2.168.450,00 kn.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici iskazani su u iznosu od 1.928.515.073,00 kn, a odnose se na dionice i udjele 35 društava koje je Zavod stekao prema Zakonu o pretvorbi društvenih poduzeća u iznosu od 1.489.250.253,00 kn (portfelj Zavoda kojim upravlja HMO), dionice u Kapitalnom fondu u iznosu od 384.520.100,00 kn (iznos dionica koje je Zavod upisao u temeljni kapital Kapitalnog fonda), dionice u HRMOD-u u iznosu od 49.736.500,00 kn (temeljni kapital 23.100.000,00 kn i rezerve kapitala 26.636.500,00 kn), udjele u glavnici društva HMID u iznosu od 5.000.000,00 kn i društva HMO u iznosu od 20.000,00 kn. U poslovnim knjigama su također evidentirane dionice i udjeli u 16 društava u stečaju u iznosu od 234.932.072,00 kn te dionice i udjeli četiri društva koja su bila u stečaju prije prijenosa portfelja na upravljanje Hrvatskom fondu za privatizaciju u iznosu od 31.653.568,00 kn. Navedene dionice i udjeli društava u stečaju nemaju knjigovodstvene vrijednosti jer je za njihovu vrijednost u ukupnom iznosu od 266.585.640,00 kn u cijelosti evidentiran ispravak vrijednosti.

U okviru depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze u iznosu od 6.829.754,00 kn iskazana su potraživanja od društva HMO u iznosu od 13.936.314,00 kn, od čega se na potraživanja za prodane naplaćene dionice odnosi 13.191.292,00 kn, potraživanja od HZZO-a za bolovanja preko 42 dana i ozljede na radu u iznosu od 3.841.333,00 kn, vrijednost depozita u kreditnim i ostalim financijskim institucijama (namijenjena za odobrenje kredita zaposlenicima Zavoda) u iznosu od 1.983.814,00 kn, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 338.236,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 75.428,00 kn te ispravak vrijednosti potraživanja od HMO-a u iznosu od 13.345.371,00 kn.

Navedeni ispravak vrijednosti potraživanja odnosi se na sredstva naplaćena od prodaje dionica do konca 2017. koja nisu doznačena Zavodu u iznosu od 12.784.446,00 kn, potraživanja po raskidu ugovora i za troškove ovrhe u iznosu od 372.511,00 kn, potraživanja od naplaćenih kamata u iznosu od 153.283,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 35.131,00 kn.

Ukupne obveze koncem 2020. iskazane su u iznosu od 4.140.316.221,00 kn i veće su za 529.345.525,00 kn ili 14,7 % u odnosu na stanje početkom 2020, kada su iskazane u iznosu od 3.610.970.696,00 kn. Odnose se na obračunane mirovine i ostala mirovinska primanja za prosinac 2020. u iznosu od 3.506.399.913,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu od 25.828.908,00 kn, za materijalne rashode u iznosu od 8.716.467,00 kn, za financijske rashode u iznosu od 1.601.216,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 563.774,00 kn, za zajmove u iznosu od 8.914.002,00 kn te ostale tekuće obveze u iznosu od 588.291.941,00 kn. Vrijednosno značajnije su povećane ostale tekuće obveze za 459.248.198,00 kn, obveze za isplatu mirovina i mirovinskih primanja za 72.720.056,00 kn (zbog redovitog usklađenja) i obveze za materijalne rashode za 2.682.109,00 kn, dok su smanjene obveze za zajmove za 4.553.061,00 kn (zbog izvršenih otplata) i obveze za zaposlene za 756.298,00 kn.

Obveze za mirovine i mirovinska primanja podmirene su u siječnju 2021. Obveze za zaposlene odnose se na obračunanu brutoplaću za prosinac 2020. koja je isplaćena u siječnju 2021.

U okviru obveza za materijalne rashode, vrijednosno značajnije su obveze za zakupnine i najamnine u iznosu od 3.546.682,00 kn, računalne usluge u iznosu od 1.450.656,00 kn, energiju u iznosu od 802.388,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 645.277,00 kn, naknade za prijevoza zaposlenika na posao i s posla za prosinac 2020. u iznosu od 628.960,00 kn te obveze za ostale usluge u iznosu od 588.422,00 kn.

Vrijednosno značajnije obveze za financijske rashode odnose se na naknadu društvu Hrvatska pošta d.d. za isplatu mirovina i mirovinskih primanja putem poštanskih uputnica u iznosu od 1.452.680,00 kn i naknadu poslovnoj banci u iznosu od 148.497,00 kn, za provedene isplate i povrate mirovinskih primanja i doplatka za djecu u inozemstvo.

Obveze za zajmove odnose se na obveze za financijski najam informatičke i infrastrukturne opreme prema tri ugovora zaključena u 2018. (s plaćanjem u 48 mjesečnih obroka), čiji je saldo duga na koncu 2020. iznosio 7.029.705,00 kn, te na obveze za financijski najam prema ugovoru iz 2019. za nabavu sedam osobnih automobila i jedanaest kombi vozila (s plaćanjem u 48 mjesečnih obroka), čiji je saldo duga iznosio 1.884.297,00 kn.

Ostale tekuće obveze u iznosu od 588.291.941,00 kn najvećim dijelom odnose se na obveze za više uplaćene doprinose za mirovinsko osiguranje u iznosu od 441.819.553,00 kn, obveze za preračune mirovina u skladu s ugovorima zaključenim s bivšim nositeljima obračuna mirovinskih osiguranja iz bivše Jugoslavije u iznosu od 78.226.332,00 kn (potraživanja za preračune mirovina su u pretplati te se na koncu godine knjigovodstveno prenose na obveze), obveze prema državnom proračunu u iznosu od 35.824.617,00 kn, obveze za jamčevine u iznosu od 24.285.263,00 kn te obveze za sredstva Umirovljeničkog fonda u iznosu od 3.994.039,00 kn.

Obveze za više uplaćene doprinose za mirovinsko osiguranje evidentiraju se u poslovnim knjigama Zavoda od početka 2020. na temelju tumačenja Ministarstva financija. Porezna uprava Ministarstva financija evidentira analitiku stanja navedenih doprinosa i Zavodu dostavlja sintetičke podatke dva puta godišnje na evidentiranje u poslovnim knjigama. Navedene obveze odnose se na sredstva kapitaliziranih doprinosa iz drugog stupa mirovinskog osiguranja, koja su prenesena u državni proračun, nakon istupanja osiguranika iz drugog stupa, zbog odabira isplate mirovine samo iz prvog mirovinskog stupa.

Obveze prema državnom proračunu odnose se na obveze iz 1999., kada je Zavodu iz državnog proračuna doznačeno više sredstava na ime otkupa potraživanja za doprinose od brodogradilišta i trgovačkih društava u sanaciji.

Obveze za jamčevine odnose se na obveze za uplaćene pologe sudionika natječaja kao jamstva za ozbiljnost ponude i kod prodaje stanova te za obustavljena sredstva od mirovina za ovrhe (koje je Zavod zaplijenio kao ovršenikov dužnik po rješenjima o ovrsi iz mirovina ovršenika).

Obveze za sredstva Umirovljeničkog fonda odnose se na predmete u sudskim postupcima koji se vode za račun Umirovljeničkog fonda, prema Zakonu o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu. U jednakom iznosu evidentirana su i potraživanja od Umirovljeničkog fonda.

Od ukupno iskazanih obveza koncem 2020., na nedospjele obveze odnosi se 4.139.988.490,00 kn, a na dospjele 327.731,00 kn. Dospjele obveze iskazane koncem 2020. podmirene su početkom 2021.

Vlastite izvore u iznosu od 5.008.731.885,00 kn čine vlastiti izvori iz proračuna u iznosu od 3.450.673.746,00 kn, višak prihoda poslovanja i prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 146.538.232,00 kn, manjak primitaka od financijske imovine u iznosu od 40.810.718,00 kn, obračunani prihodi poslovanja u iznosu od 1.433.455.929,00 kn te obračunani prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 18.874.696,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani su koncem 2020. u iznosu od 24.205.256.903,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na potraživanja za ratne štete s osnove priznavanja i isplata prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja, kada su smrt, nesposobnost za rad i tjelesno oštećenje osiguranih osoba nastupili kao posljedica ratnog stanja i neprijateljstva u iznosu od 14.534.014.691,00 kn, potraživanja za doprinose za mirovinsko osiguranje od pravnih i fizičkih osoba prenesena u Poreznu upravu u iznosu od 5.911.755.466,00 kn, potraživanja za obračunane i isplaćene dodatke na mirovinu za koje je obvezu preuzela Republika Hrvatska na temelju Zakona o prenošenju sredstava Državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina (Narodne novine broj 102/98) u iznosu od 2.042.594.276,00 kn, sporne obveze i kamate na sporne obveze Zavoda prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za doprinose za zdravstveno osiguranje na mirovine u iznosu od 641.828.526,00 kn te potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu od 35.809.454,00 kn.

Projekti financirani u 2020.

U 2020. Zavod je koristio sredstva Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. (dalje u tekstu: Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali) i sredstva Europskog fonda za regionalni razvoj u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. (dalje u tekstu: Operativni program Konkurentnost i kohezija).

U okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali, Prioritetne osi 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage, Specifičnog cilja 8.vii.2 Povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga na tržištu rada, uključujući mjere aktivne politike zapošljavanja, ostvareni su rashodi u iznosu od 1.521.515,00 kn. Odnose se na provedbu dva projekta: Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Zavoda (dalje u tekstu: Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima) i Modernizacija IKT (informacijsko-komunikacijske tehnologije) podrške Zavoda – eHZMO (dalje u tekstu: eHZMO).

Ukupna vrijednost projekta Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima iznosi 19.845.000,00 kn, od čega 85,0 % financira EU iz sredstava Europskog socijalnog fonda (dalje u tekstu: ESF) u iznosu od 16.868.250,00 kn, a 15,0 % se financira sredstvima državnog proračuna u iznosu od 2.976.750,00 kn. U vrijednost projekta nije uključen dio troškova za građevinske radove u iznosu od 945.334,00 kn, koji se financiraju iz sredstava doprinosa za mirovinsko osiguranje u okviru kapitalnog projekta K688056 – Dodatna ulaganja na građevinskom objektima. S obzirom na to da su se pojedine projektne aktivnosti u okviru navedenog projekta odvijale sporije od predviđenog terminskim planom zbog pandemije bolesti COVID-19 i drugih nepredviđenih okolnosti, trećim dodatkom ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava zaključenog 27. srpnja 2021. za navedeni projekt utvrđeno je novo razdoblje provedbe od 2. siječnja 2019. do 18. srpnja 2023. Do početka studenoga 2021. odobreno je šest zahtjeva za nadoknadom sredstava u iznosu od 1.719.133,00 kn. Jedan zahtjev je odbijen te je za prihvatljivost troškova po navedenom zahtjevu bilo potrebno dostaviti dodatnu dokumentaciju i pojašnjenja te potraživati troškove kada se ispune uvjeti.

U 2020. je odobreno 805.102,00 kn za izvještajno razdoblje do sredine siječnja 2020., a u 2021. je odobreno 914.031,00 kn za izvještajno razdoblje do sredine travnja 2021.

U okviru zahtjeva za nadoknadom sredstava, Ured za financiranje i ugovaranje projekata EU Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kao Posredničko tijelo razine 2 (PT2) utvrdio je neprihvatljivim potraživanja za izravne troškove osoblja u iznosu od 26.930,00 kn. Nadalje, sredinom listopada 2021. navedeni Ured donio je Odluku o nepravilnosti u provedbi navedenog projekta u iznosu od 272.250,00 kn. Nepravilnost je utvrđena kod provedbe otvorenog postupka javne nabave za usluge uspostave sustava za upravljanje ljudskim potencijalima, čija je vrijednost iznosila 1.089.000,00 kn. Nepravilnost se odnosi na nepoštovanje odredbe iz Dokumentacije o nabavi u dijelu koji određuje rok dostave jamstva za uredno ispunjenje ugovora, i to bezuvjetne bankarske garancije na poziv na iznos od 10,0 % vrijednosti ugovora bez poreza na dodanu vrijednost. Financijska korekcija utvrđena je u iznosu od 272.250,00 kn prema uputi nadležnog Ministarstva kao Upravljačkog tijela (ugovoreni iznos x 25,0 % financijske korekcije). Zavod je koncem studenoga 2021. uputio prigovor navedenom Uredu na Odluku o nepravilnosti, u obliku Zahtjeva za pojašnjenjem Obavijesti o utvrđenoj nepravilnosti. Do konca prosinca 2021. navedeni Ured nije odlučio o prigovoru Zavoda.

Provedba projekta eHZMO u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali, Prioritetne osi 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage, započela je zaključenjem ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava 7. veljače 2020. Razdoblje provedbe projekta je 46 mjeseci, odnosno do 7. prosinca 2023. Ukupna vrijednost projekta iznosi 166.565.486,00 kn. Ukupni prihvatljivi troškovi ugovoreni su u jednakom iznosu od 166.565.486,00 kn. Bespovratna sredstva u navedenom iznosu osigurana su iz ESF-a u visini od 85,0 % u iznosu od 141.580.663,00 kn i proračuna u visini od 15,0 % u iznosu od 24.984.823,00 kn. Projekt eHZMO provodi se u četiri faze: definiranje budućih procesa i organizacije te specifikacije budućih IT sustava, unaprjeđenje procesa razvoja IKT sustava te upravljanja IKT projektima i promjenama u Zavodu, implementacija novog IT sustava za podršku temeljnim (*core*) procesima te implementacija novog IT sustava za podršku potpurnim (ERP) procesima. Do početka studenoga 2021. podneseno je šest zahtjeva za nadoknadom sredstava, kojima je od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (PT2) potraživano i odobreno 220.920,00 kn. U 2020. potraživano je 219.744,00 kn, a 1.176,00 kn u 2021. Svi zahtjevi su u potpunosti odobreni i nisu izrečene financijske korekcije. Tijekom 20 mjeseci provedbe projekta opravdano je 220.920,00 kn ili 0,13 % od ukupno ugovorenih 166.565.486,00 kn. U 2020. provedeni su postupci javne nabave za određene elemente projekta po kojima nisu zaključeni ugovori s odabranim ponuditeljima do konca 2020.

S obzirom na to da se s realizacijom projekta eHZMO započelo na kraju proračunskog razdoblja te zbog složenosti nabavnih procesa, obujma i kompleksnosti projekta te činjenice da ESF ne omogućuju provođenje projekta u nastavnim fazama, odustalo se od daljnje provedbe projekta iz sredstava ESF-a. Navedeni projekt prihvaćen je za financiranje putem Nacionalnog plana oporavka i otpornosti donošenjem Provedbene odluke Vijeća EU-a o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske od 20. srpnja 2021. Vrijednost investicije koja će se financirati iznosi 128.700.592,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a razdoblje provedbe određeno je od siječnja 2021. do lipnja 2026. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za financiranje navedenog projekta iz ESF-a raskinut je 11. listopada 2021. prema odredbi članka 25.1. Općih uvjeta Ugovora. Odluku o povratu odobrenih sredstava donijelo je Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike kao Posredničko tijelo razine 1 (PT1) sredinom studenoga 2021.

Na pripremi programa Uvođenje kontrolinga u poslovanje Zavoda, financiranog sredstvima ESF-a u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali, poduzimane su određene aktivnosti od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2019. Ukupna vrijednost projekta je 518.750,00 kn, od čega je 85,0 % financirano sredstvima ESF-a u iznosu od 440.937,00 kn, a 15,0 % se financiralo iz proračuna u iznosu od 77.813,00 kn. Završnim zahtjevom za nadoknadom sredstava iz siječnja 2020. potraživani su svi plaćeni troškovi u iznosu od 305.375,00 kn, koji su prema provedenoj kontroli odobreni u cijelosti jer nije bilo financijskih korekcija ni neprihvatljivih troškova. Tijekom provedbe navedenog projekta, pripremljen je i financiran element projekta Izrada analize za potrebe uvođenja kontrolinga. Odustalo se od elementa projekta Izrada natječajne dokumentacije u svrhu provođenja ciljeva preporuka definiranih analizom, jer je započela provedba projekta eHZMO koji obuhvaća transformaciju postojećih poslovnih procesa Zavoda i njihovu informatizaciju primjenom novih informatičkih rješenja i tehnologija. Odlučeno je da se ne započinje implementacija kontrolinga u Zavodu dok se ne definira način transformacije postojećih poslovnih procesa.

Nadalje, tijekom 2020. započela je priprema izrade Sažetka operacije za projekt Digitalizacija arhive Zavoda (eArhiva) u cilju sufinanciranja sredstvima iz ESF-a te do konca godine nisu nastali troškovi na realizaciji projekta. Prije završetka Sažetka operacije, na temelju koordinacijskih sastanaka održanih s Ministarstvom rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike u vezi s izradom projektnih prijedloga koji bi se financirali kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti, odlučeno je da će se zbog obujma, složenosti i dugotrajnosti navedeni projekt uključiti i financirati kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti. Rad na projektu Digitalizacije arhive odvija se na temelju Provedbene odluke Vijeća EU-a o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Hrvatske i Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. iz srpnja 2021. Vrijednost projekta iznosi 46.706.984,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a razdoblje provedbe je od lipnja 2021. do lipnja 2026.

U okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija ostvareni su rashodi u iznosu od 9.065.208,00 kn, od čega 484.804,00 kn u 2019., a 8.580.404,00 kn u 2020. u vezi s realizacijom projekta Energetska obnova poslovne zgrade Zavoda i HZZO-a u Osijeku, korištenjem sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 9.079.847,00 kn, a ukupni prihvatljivi troškovi iznosili su 7.855.317,00 kn. Prema ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020., dio projekta financiran je bespovratnim sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 4.760.409,00 kn, a dio je financiran iz državnog proračuna u iznosu od 3.094.908,00 kn. Neprihvatljivi troškovi u iznosu od 1.224.530,00 kn dio su ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i financirani su iz doprinosa za mirovinsko osiguranje i prihoda od prodaje nefinancijske imovine. Projekt se provodio od sredine kolovoza 2018. do sredine kolovoza 2020.

Javna nabava

Planom nabave Zavoda donesenim u siječnju 2020., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 252.812.100,00 kn. Tijekom 2020. donesene su tri izmjene i dopune Plana nabave. Nakon posljednjih izmjena i dopuna Plana nabave iz prosinca 2020., procijenjena vrijednost nabave iznosila je 134.736.900,00 kn.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama Zavoda, u skladu s odredbom članka 28., stavka 3. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16). U skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20), Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključen je 41 ugovor za nabavu usluga u vrijednosti od 21.828.826,00 kn, devet ugovora za nabavu roba u vrijednosti od 17.866.854,00 kn te pet ugovora za nabavu radova u vrijednosti od 5.914.959,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju pregovaračkih postupaka bez prethodne objave zaključena su dva ugovora za nabavu usluga u vrijednosti od 5.099.640,00 kn, a na temelju ograničenog postupka javne nabave zaključen je jedan ugovor o nabavi usluga u vrijednosti od 298.726,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu i Zavod, zaključeno je 12 ugovora za nabavu roba i usluga u vrijednosti od 60.946.745,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i jedan ugovor za nabavu roba u vrijednosti od 327.605,00 EUR.

Nabava robe i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosila je ukupno 12.002.249,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu usluga odnosi 8.330.286,00 kn, roba 2.481.056,00 kn, a na radove 1.190.907,00 kn.

Zavod je u prosincu 2017. donio Pravilnik o provedbi jednostavne nabave. Prema odredbama Pravilnika, nabave roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do ili jednake 5.000,00 kn provode se na temelju upućivanja poziva na dostavu ponuda na adresu najmanje jednog gospodarskog subjekta. Nabava procijenjene vrijednosti od 5.000,01 kn do 20.000,00 kn provodi se na temelju upućivanja poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje dva gospodarska subjekta. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn te radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn provodi se na temelju upućivanja poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta ili se objavljuje na mrežnim stranicama Zavoda ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 28. lipnja 2021. do 28. travnja 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o mirovinskom osiguranju
2. Zakon o doplatku za djecu
3. Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe
4. Zakon o proračunu
5. Državni proračun Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu
6. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu (Narodne novine 117/19, 32/20, 42/20, 58/20 i 124/20)
7. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
8. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu
9. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
10. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
11. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
12. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
13. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01)
14. Zakon o osnovici plaće u javnim službama (Narodne novine 39/09 i 124/09)

15. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 09/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20 i 141/20)
16. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20)
17. Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Zavoda. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Zavoda. Provjerena je dokumentacija u vezi s popisom imovine i obveza, ulaznim i izlaznim računima, evidentiranjem prihoda i rashoda, izdacima, obračunom plaća i naknadama za zaposlene, postupcima javne nabave te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Zavoda i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i potraživanja.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Zavod je kao javna ustanova obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

– Poslovne knjige i financijski izvještaji

Ustrojene su poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige (analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja). Za 2020. sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Kao dopuna podataka uz financijske izvještaje sastavljene su Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima te Bilješke uz Bilancu.

Podaci o pojedinim vrstama potraživanjima evidentirani u glavnoj knjizi nisu istovjetni podacima u analitičkoj evidenciji potraživanja. Neusklađenost je uočena kod potraživanja od osiguravajućih društava za naknadu štete, potraživanja od trgovačkih društava za naknadu štete, potraživanja po regresima te potraživanja od korisnika za povrat mirovinskih primanja koja su u glavnoj knjizi evidentirana u iznosu od 253.043.216,00 kn, a u analitičkim evidencijama evidentirana su u iznosu od 256.288.491,00 kn.

U prošlim revizijama Državni ured za reviziju ukazivao je Zavodu na nepravilnost koja se odnosi na neusklađene podatke o potraživanjima u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi. Zavod poduzima određene mjere u cilju usklađenja podataka analitičkih evidencija potraživanja i glavne knjige, međutim za pojedine vrste potraživanja i nadalje nisu usklađeni podaci.

Neusklađenost podataka o potraživanjima uočilo je i popisno povjerenstvo kod popisa imovine i obveza. Nakon obavljenog popisa Središnje povjerenstvo za popis sastavilo je Izvještaj o popisu imovine i obveza u Zavodu sa stanjem na dan 31. prosinca 2020. Za neusklađena potraživanja navedeno povjerenstvo predložilo je usvajanje stanja evidentiranog u glavnoj knjizi.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o potraživanjima od osiguravajućih i trgovačkih društava za naknadu štete, potraživanja po regresima te potraživanja od korisnika za povrat mirovinskih primanja (INO) evidentiranim u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi. S obzirom na to da podaci o potraživanjima u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi moraju biti istovjetni, Državni ured za reviziju preporučuje uspostaviti učinkovit sustav kontrola pri unošenju podataka u analitičke evidencije te kontinuirano provoditi usklađenja s glavnom knjigom kako bi se izbjegle moguće pogreške.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navedeni su razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja kod ostvarenja prihoda od prodaje nefinancijske imovine te primitaka od financijske imovine i zaduživanja. Međutim, u spomenutim Bilješkama nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja kod ostvarenja pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, prihoda iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza te prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada te za izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova. Prema odredbi članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32 /21), u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

U Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2020., u dijelu Obvezni analitički podaci iskazani su podaci o nedospjelim i dospjelim potraživanjima za skupine računa 13 – potraživanja za dane zajmove, 16 – potraživanja za prihode poslovanja i 17 – potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i ostala potraživanja u netoiznosu od 2.049.955.755,00 kn, odnosno umanjeno za iznos ispravka vrijednosti.

Odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu nije jasno određeno iskazuju li se u financijskim izvještajima u okviru obveznih analitičkih podataka bruto ili netoiznos potraživanja. Skreće se pozornost da je Ministarstvo financija koncem prosinca 2021. u Okružnici o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. dalo uputu da se u obveznim analitičkim podacima iskazuju podaci o nedospjelim i dospjelim potraživanjima u brutoiznosu (ne umanjuju se za iznos ispravka vrijednosti).

- 1.2. *Zavod prihvaća nalaze Državnog ureda za reviziju. U vezi s poslovnim knjigama i financijskim izvještajima navodi da se neusklađenost utvrđena u izvještaju o popisu imovine i obveza odnosi na neusklađenost stvarnog stanja koje je sadržano u spisima predmeta za naknadu štete i glavne knjige jer pravni zastupnici zbog značajnog broja predmeta i opterećenosti drugim poslovima naloge za knjiženje ne dostavljaju uvijek u utvrđenom roku. Radi otklanjanja razlika u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem, odnosno ažuriranog evidentiranja poslovnih promjena koje se evidentiraju u skladu s važećom uputom o organizaciji rada stručne službe mjesečno se usklađuju podaci iz analitičkih evidencija sa stanjem u spisima predmeta koje vodi ustrojstvena jedinica za pravne poslove.*

Za neusklađena stanja poslovnih knjiga sa stvarnim stanjem za evidentirana potraživanja u predmetima za naknadu štete od osiguravajućih zavoda, naknadu štete od trgovačkih društava i naknadu štete od građana tijekom godišnjeg popisa Središnje povjerenstvo za popis imovine i obveza u Zavodu predložilo je način rješavanja.

Na temelju prihvaćenog Izvještaja o popisu imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2020. ravnatelj je donio odluku o popisu potraživanja sa zaduženjima rukovoditelju ustrojstvene jedinice za pravne poslove radi provedbe postupka i dostave odgovarajućih naloga za evidentiranje Odjelu za računovodstvo prema važećoj uputi za postupanje u vezi s imovinskopravnim poslovanjem najkasnije do 31. ožujka 2021. U skladu s odredbom članka 34. Pravilnika o popisu imovine i obveza te postupku rashoda i prihvaćenim Izvještajem o popisu imovine i obveza u Zavodu sa stanjem na dan 31. prosinca 2020., koordinator za provedbu popisa prati provedbu odluka, o čemu ravnatelju dostavlja izvještaj. Prema Izvještaju o provedbi donesenih odluka s analizom obavljenog popisa imovine i obveza te izvještaju Središnjeg povjerenstva sa stanjem na dan 31. prosinca 2020., KLASA: 406-08/20-01/2, URBROJ: 341-99-08/5-21-24, od 31. svibnja 2021., temeljem dostavljenih naloga u glavnoj knjizi provedena su odgovarajuća knjiženja u predmetima naknada šteta u kojima je iskazan pretplatni saldo.

U vezi s iskazanim potraživanjima temeljem regresa mirovinskih primanja navodi da su ona evidentirana u glavnoj knjizi i Pomoćnoj knjizi regresa te da su sastavljeni mjesečni izvještaji na listama MFA 123. Stanje potraživanja po regresima MIO na 31. prosinca 2020. evidentirana su u glavnoj knjizi u iznosu od 117.868.309,00 kn, dok je u Izvještaju o popisu imovine i obveza za 2020. evidentirano stanje na 31. prosinca 2020. u iznosu od 117.869.391,00 kn, a razlika u iznosu od 1.082,00 kn usklađena je u 2021. na listama MFA 123. Prema navedenom, Pomoćna knjiga regresa usklađena je s glavnom knjigom na 31. prosinca 2020. temeljem prometa u glavnoj knjizi i Pomoćnoj knjizi regresa za razdoblje od 2006. do 2020. prema preporuci Ureda za unutarnju reviziju.

2. Potraživanja

- 2.1. Potraživanja su u poslovnim knjigama evidentirana u iznosu od 2.038.935.622,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.013.231.172,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (stanova) u iznosu od 18.874.696,00 kn, potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 6.829.754,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.013.231.172,00 kn čine 98,7 % ukupnih potraživanja. Odnose se na potraživanja za doprinose u iznosu od 3.748.765.583,00 kn (doprinos za obvezno mirovinsko osiguranje (prvi stup) u iznosu od 3.726.341.932,00 kn i za doplatak za djecu u iznosu od 22.423.651,00 kn), potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu od 1.851.090.912,00 kn, potraživanja za prihode iz proračuna u iznosu od 137.559.940,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu od 24.187.692,00 kn, potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 5.471.383,00 kn i ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 3.754.204.694,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade odnose se na potraživanja od CERP-a (pravnog sljednika Agencije za upravljanje državnom imovinom, odnosno Hrvatskog fonda za privatizaciju) u iznosu od 1.103.861.696,00 kn te potraživanja od države iz prijašnjih godina u iznosu od 376.290.834,00 kn.

Zakonom o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 145/10) osnovana je Agencija za upravljanje državnom imovinom, a prestali su s radom Hrvatski fond za privatizaciju i Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom. Na temelju odredaba Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13) iz srpnja 2013., prestala je s radom Agencija za upravljanje državnom imovinom, a njezine poslove preuzeli su Državni ured za upravljanje državnom imovinom i CERP.

U okviru potraživanja od CERP-a evidentirana su potraživanja za više ustupljeni portfelj u razdoblju od 1994. do 2000., zamjenom dionica i udjela između Hrvatskog fonda za privatizaciju i Zavoda u iznosu od 935.047.734,00 kn te za ustupljene i prodane dionice i udjele u okviru privatizacije prema modelu A u iznosu od 168.813.962,00 kn.

Državni ured za reviziju je u prošlim revizijama Zavodu dao preporuku da u suradnji s nadležnim ministarstvom i Ministarstvom financija poduzme radnje u cilju rješavanja odnosno donošenja odluke o postupanju s potraživanjima za više ustupljeni portfelj pri zamjeni dionica te ustupljene i prodane dionice i udjele. Od 2013. do 2017. održano je više sastanaka radi donošenja odluke o postupanju s navedenim potraživanjima. U ožujku 2016. u Ministarstvu financija održan je sastanak na temu Obveze iskazane u poslovnim knjigama CERP-a. Predstavnici Ministarstva financija, Zavoda, Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka te CERP-a usuglasili su se da je, uzimajući u obzir protok vremena, načelo ekonomičnosti i fiskalni učinak te da se radi o međusobnim potraživanjima i obvezama subjekata u sustavu središnje države, otpis značajnog dijela obveza CERP-a, posebno prema Zavodu iz razdoblja od 1994. do 2000. i prema Ministarstvu financija iz razdoblja od 2002. do 2004., jedini način rješavanja zatvaranja obveza iskazanih u poslovnim knjigama CERP-a. Zapisnik sa sastanka dostavljen je DORH-u.

Revizijom za 2017. utvrđeno je da je tijekom 2017. i 2018. održano više sastanaka radi donošenja konačne odluke o navedenim potraživanjima. Zaključeno je da su sve strane, CERP, Zavod i Ministarstvo financija, suglasne za rješavanje navedenih potraživanja otpisom te je potrebno donijeti odgovarajuće koordinirane odluke prema Vladi Republike Hrvatske radi odobrenja otpisa, čime bi se pitanje navedenih potraživanja riješilo.

Početkom listopada 2020. Zavod je od CERP-a primio dopis u kojem predlaže pokretanje aktivnosti u vezi s otpisom navedenih potraživanja iz razloga što CERP nije u mogućnosti navedeni dug podmiriti jer potraživanje nije rezultat stvarne prodaje dionica i poslovnih udjela iz portfelja Zavoda, nego rezultat zamjene dionica i poslovnih udjela. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2021.) nije donesena odluka o načinu postupanja u vezi s navedenim potraživanjima Zavoda prema CERP-u.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje u suradnji s nadležnim tijelima i Ministarstvom financija poduzimati radnje u cilju rješavanja, odnosno donošenja odluke o postupanju s potraživanjima za više ustupljeni portfelj pri zamjeni dionica te ustupljene i prodane dionice i udjele.

Potraživanja od države iz prijašnjih godina u iznosu od 376.290.834,00 kn odnose se na potraživanja za manje uplaćena sredstva Zavodu iz državnog proračuna u razdoblju od 2000. do lipnja 2001., za isplatu mirovina prema posebnim propisima.

Od srpnja 2001. Zavod je proračunski korisnik državnog proračuna te se isplata mirovina i mirovinskih primanja obavlja putem računa državnog proračuna. Zavod je od 2007. upućivao dopise Ministarstvu financija kako bi se riješila utemeljenost evidentiranih međusobnih potraživanja i obveza. Na sastanku predstavnika Ministarstva financija i Zavoda održanom u listopadu 2013. zaključeno je da će Ministarstvo financija dostaviti mišljenje o utemeljenosti navedenih potraživanja i njihovom knjigovodstvenom evidentiranju. Zavod je u svibnju 2014. Ministarstvu financija dostavio detaljno pojašnjenje i ponovno zatražio mišljenje, a u siječnju 2015. uputio požurnicu sa zamolbom za dostavu mišljenja. U lipnju i studenome 2015. organizirani su sastanci na kojem su sudjelovali predstavnici Ministarstva financija i Zavoda te je odlučeno da će Ministarstvo financija pripremiti Uputu o načinu rješavanja spomenutih potraživanja. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2021.) navedena Uputa nije dostavljena Zavodu.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje poduzimati radnje u cilju rješavanja potraživanja od Ministarstva financija.

U okviru potraživanja za prihode poslovanja, iskazana su dospjela potraživanja od društva HMO u vezi s ulaganjima u investicijske fondove u iznosu od 20.460.154,00 kn i potraživanja za naplaćenu dividendu u iznosu od 959.440,00 kn.

Također, u okviru depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze iskazana su potraživanja od društva HMO za prodane naplaćene dionice i udjele u iznosu od 13.936.314,00 kn. Utužena potraživanja za prodane nenaplaćene dionice iznose 24.381.543,00 kn. Koncem 2020. navedena potraživanja iskazana su bez knjigovodstvene vrijednosti jer je za njihovu vrijednost u iznosu od 24.381.543,00 kn u cijelosti proveden ispravak vrijednosti.

Društvo HMO ne podmiruje obveze prema Zavodu, nego sredstva od naplaćenih potraživanja za račun Zavoda oročava u poslovnoj banci. Koncem lipnja 2020. Zavod je društvu HMO uputio zahtjev za podmirenje dospjelih potraživanja sa stanjem na 30. lipnja 2020. u iznosu od 34.898.956,00 kn. HMO nije podmirio svoju obvezu u utvrđenom roku, stoga mu je početkom kolovoza 2020. Zavod uputio opomenu pred ovrhu. Na temelju navedene opomene nije postignuta naplata potraživanja, a do vremena obavljanja revizije (listopad 2021.) ovršni postupak nije pokrenut.

Zavod je u travnju 1992. osnovao društvo HMO, koje je registrirano za poslove savjetovanja u vezi s poslovanjem i upravljanjem, upravljanje holding društvima i ostalo financijsko posredovanje. U okviru registrirane djelatnosti, HMO obavlja poslove vezane za gospodarenje i upravljanje dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koja čine portfelj Republike Hrvatske čiji je imatelj Zavod. Sve poslove HMO obavlja u svoje ime, a za račun Zavoda, na temelju Ugovora o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju (iz ožujka 2006.) i dodacima navedenog Ugovora (iz siječnja 2009. i srpnja 2012.).

HMO nije Zavodu dostavio plan i program rada za 2020., što je obveza određena člankom 11. Ugovora o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju.

Državni ured za reviziju nalaže pribaviti od HMO-a plan i program rada za poslovnu godinu u skladu s odredbom članka 11. Ugovora o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju.

Prema odredbama Ugovora o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju, HMO je dužan na svojim računima osigurati sredstva za pokriće plaćanja rashoda koji mogu nastati po osnovi sudskih sporova proizašlih iz poslova koji se odnose na portfelj Zavoda (uključujući i zatezne kamate i troškove spora).

Prema Izvješću o poslovanju društva u 2020. godini, HMO je imao tri zaposlenika. Početkom rujna 2020. zaposlenik Zavoda imenovan je za direktora društva HMO. Navedena osoba je i nadalje u radnom odnosu u Zavodu na položajnom radnom mjestu na puno radno vrijeme, a s HMO-om ima zaključen ugovor o obavljanju poslova direktora društva na nepuno radno vrijeme u trajanju do 8 sati tjedno, ali ne više od 180 sati godišnje. Za zaključenje navedenog ugovora Zavod je dao suglasnost u skladu s odredbama članka 61. Zakona o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19).

Prema Ugovoru o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju, društvu HMO za poslove koje obavlja za račun Zavoda pripada mjesečna naknada koja se od 1. travnja 2012. osigurava na teret financijskih prihoda s osnova kamata i prirasta ostvarenih plasmanom slobodnih novčanih sredstava HMO-a u poslovne banke i investicijske fondove. Mjesečnu naknadu predstavljaju stvarni troškovi poslovanja HMO-a za tekući mjesec, a u naravi to su brutoplaće i ostala prava iz radnog odnosa radnika, rashodi za stručno osposobljavanje, uredski materijal, naknade članovima Nadzornog odbora i naknade vanjskim suradnicima za konzultantsko-savjetodavne usluge i slično. U iznos mjesečne naknade nisu uključeni režijski troškovi te troškovi tekućeg i investicijskog održavanja poslovnog prostora i opreme koje se odnose na HMO, a koje Zavod izravno podmiruje na temelju računa dobavljača.

Zavod za HMO obavlja računovodstvene poslove na temelju Ugovora o poslovnoj suradnji za računovodstvene poslove i dodatka navedenom Ugovoru iz prosinca 2016. Ugovoreno je da HMO plaća Zavodu paušalnu naknadu u iznosu od 1.500,00 kn mjesečno bez poreza na dodanu vrijednost.

Prema specifikaciji troškova poslovanja za koje HMO traži naknadu od Zavoda, u navedene troškove uključeni su i troškovi za računovodstvene poslove koje prema Ugovoru o poslovnoj suradnji za računovodstvene poslove HMO treba platiti Zavodu.

HMO za iznos mjesečne naknade odnosno troškova poslovanja u svojim poslovnim knjigama evidentira smanjenje obveze prema Zavodu za naplaćene prihode od kamata i prirasta ostvarenih plasmanom slobodnih novčanih sredstava HMO-a u poslovne banke i investicijske fondove. Prema Izvješću o poslovanju društva u 2020. godini, troškovi poslovanja društva HMO-a veći su za 246.494,00 kn od prihoda od kamata na oročena sredstva u poslovnoj banci te su za navedenu razliku umanjene obveze prema Zavodu za naplaćene prihode u vezi s ulaganjima u investicijske fondove.

S obzirom na to da Zavod podmiruje sve troškove društva HMO te s obzirom na to da prihodi ostvareni od kamata na oročena sredstva nisu dovoljni za pokriće rashoda poslovanja društva HMO te da HMO za nedostatni dio prihoda umanjuje obveze prema Zavodu za naplaćene prihode u vezi s ulaganjima u investicijske fondove, Državni ured za reviziju preporučuje preispitati model financiranja društva HMO u cilju održivosti poslovanja u budućem razdoblju.

- 2.2. *Zavod prihvaća preporuke Državnog ureda za reviziju u vezi s postupanjem s potraživanjima za više ustupljeni portfelj pri zamjeni dionica, ustupljene i prodane dionice i udjele te poduzimanjem radnji u cilju rješavanja potraživanja od Ministarstva financija.*

U vezi s obavljanjem računovodstvenih poslova na temelju Ugovora o poslovnoj suradnji za računovodstvene poslove i dodatka navedenom Ugovoru iz prosinca 2016. navodi da obveza ugovaranja naknade Zavodu za obavljanje navedenih poslova nema ekonomsku opravdanost. Obrazlaže da je naknada za obavljanje računovodstvenih poslova uvedena radi primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19 i 138/20) jer je to kontinuirana oporeziva usluga koja se obavlja i između ostalih subjekata na tržištu, a na koje se obračunava porez na dodanu vrijednost, a Zavod je registrirani obveznik plaćanja poreza na dodanu vrijednost. HMO na temelju zaključenog ugovora sa Zavodom za sve stvarne troškove poslovanja društva za tekući mjesec (brutoplaće i ostala prava iz radnog odnosa zaposlenika, izdatci za stručno osposobljavanje, uredski materijal i sitni inventar, financijski izdatci (platni promet), naknade članovima Nadzornog odbora i naknada vanjskim suradnicima za pružanje konzultantsko-savjetodavnih usluga i slično te ostali izdatci (sudski troškovi, odvjetničke usluge, javnobilježnički troškovi te računovodstvene usluge)) prima mjesečnu naknadu od Zavoda. Nadalje, obrazlaže da se, neovisno o činjenici da navedenu uslugu fakturira Zavod, radi o stvarnom trošku poslovanja koji HMO mora naplatiti i naplaćuje od Zavoda, pri čemu Zavod obavlja kontrolu navedenih troškova.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Zavoda za 2017., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2020. provjereno je je li Zavod postupio prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Poslovne knjige	2014. 2015. 2017.	Uskladiti podatke između analitičkih evidencija i glavne knjige u vezi s pojedinim potraživanjima.	31. prosinca 2019.	nije provedeno
2.	Potraživanja	2012. 2014. 2015. 2017.	U suradnji s nadležnim ministarstvom i Ministarstvom financija poduzeti radnje u cilju rješavanja, odnosno donošenja odluke o postupanju s potraživanjima za više ustupljeni portfelj pri zamjeni dionica te ustupljene i prodane dionice i udjele.	31. ožujka 2020.	nije provedeno
3.		2012. 2014. 2015. 2017.	Poduzeti radnje u cilju rješavanja potraživanja od Ministarstva financija.	31. prosinca 2019.	nije provedeno
4.		2017.	Izmijeniti odredbu ugovora o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju u vezi s osiguranjem sredstava za financiranje rashoda koji mogu nastati po osnovi sudskih sporova te poduzeti aktivnosti za naplatu dospjelih potraživanja od navedenog društva, s obzirom na to da društvo HMO ima značajne obveze prema Zavodu, a raspolaže značajnim financijskim sredstvima koja oročava.	31. listopada 2020.	nije provedeno

Zavod je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Zavod prihvaća status naloga i preporuka iz prošle revizije.*